

ДИСТАНЦІЙНА ОСВІТА У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Нагорний Володимир Володимирович
Нагорна Наталія Олександрівна
Запорізький державний медичний університет
Україна

Нині великої популярності серед абітурієнтів набуває дистанційна форма навчання. З року в рік кількість закладів вищої освіти (ЗВО), що вводять дистанційну форму навчання зростає, також збільшується і кількість спеціальностей за такою формою. Поряд з класичними формами навчання (денна, заочна), дистанційна має ряд переваг, що забезпечує її затребуваність.

Сучасні інформаційні технології дають змогу підвищити та вдосконалити ефективність освітнього процесу. Під час реформування освіти у ЗВО прогресивно розробляється концепція дистанційної освіти, що передбачає розробку різноманітних технологій, у тому числі технології змішаного навчання.

За концепцією розвитку дистанційної освіти в Україні дистанційна освіта – це форма навчання, рівноцінна з очною, вечірнього, заочною та екстернатом, що реалізується, в основному, за технологіями дистанційного навчання [2].

Важливо знати, що дистанційне і заочне навчання – це не одне і те ж. Заочне навчання має на увазі загальний для всіх учбовий план, загальні терміни здачі контрольних і курсових робіт, складання іспитів в певні терміни. Дистанційна освіта, на відміну від заочної, має на увазі індивідуальний підхід до кожного студента. Кожен такий студент прикріплюється до викладача, завдання якого – займатися навчанням, консультувати по складних темах і питаннях, перевіряти контрольні роботи і тести, допомагати студентові готуватися до іспитів. Спілкування з вашим викладачем-куратором передбачається постійно – по телефону, через мережу Інтернет або за допомогою інших засобів зв'язку. Ще одна відмінність полягає в тому, що при дистанційному навчанні ви маєте можливість самі вибирати послідовність вивчення предметів і темп роботи, вирішувати, скільки часу витратити на вивчення того або іншого курсу.

Характерними ознаками дистанційного навчання у вищій школі є: професійна спрямованість (акцент на завдання майбутньої професійної діяльності); інтерактивність (вербальний чи невербальний діалог між людиною і комп'ютером); гнучкість (зручний час, місце, темп роботи); мобільність (ефективний зворотний зв'язок між викладачем та студентом); індивідуалізація (індивідуальний підхід); співробітництво та співтворчість; масовість (доступність необмеженої кількості студентів до багатьох джерел інформації); технологічність (використання нових досягнень в галузі інформаційних технологій); новий статус викладача (як координатора навчального процесу, консультанта, керівника навчальних проєктів) [3].

Характерними рисами дистанційного навчання є:

- інтерактивність навчання: інтерактивні можливості використовуються в системі дистанційного навчання програм і систем доставки інформації, дозволяють налагодити і навіть стимулювати зворотний зв'язок, забезпечити

діалог і постійну підтримку, які не можливі в більшості традиційних систем навчання;

- гнучкість навчання студентів, що одержують дистанційну освіту, у виборі навчального закладу, місця і часу навчання. Студенти мають можливість не відвідувати навчальних занять, а навчаються у зручний для себе час та у зручному місці;

- індивідуалізація навчання, яка дозволяє реалізувати для студента індивідуальну навчальну програму й індивідуальний навчальний план. Можна самостійно вибирати послідовність вивчення предметів на основі індивідуального графіку;

- економічність дистанційного навчання знаходить прояв у ефективному використанні навчальних площ та технічних засобів, концентрованому й уніфікованому представленні інформації, використанні і розвитку комп'ютерного моделювання, що призводить до зниження витрат на підготовку фахівців; а також відсутність проблеми придбання навчальних матеріалів та підручників;

- використання в навчальному процесі нових досягнень інформаційних технологій, які сприяють входженню людини до світового інформаційного простору, що забезпечує технологічність навчання;

- інформаційна забезпеченість дистанційного навчання характеризується тим, що студенти отримують доступ до комплексу необхідних навчальних матеріалів у сучасному електронному вигляді безпосередньо з серверу закладу вищої освіти, де вони навчаються та інших Інтернет-ресурсів. Сучасні комп'ютерні телекомунікації здатні забезпечити передачу знань і доступ до різноманітної навчальної інформації на рівні, а іноді й набагато ефективніше, ніж традиційні засоби навчання;

- якість дистанційної освіти має бути високого рівня, не поступатися якості очної форми навчання. Це досягається шляхом підготовки дидактичних засобів навчання, до розробки яких залучається найкращий професорсько-викладацький склад і використовуються найсучасніші навчально-методичні матеріали;

- паралельність дистанційного навчання – воно здійснюється одночасно з професійною діяльністю або з навчанням за іншим напрямом підготовки, тобто без відриву від виробництва або іншого виду діяльності. Також з'являється можливість одночасного навчання в українському та зарубіжному ЗВО;

- відкритість і об'єктивність оцінки знань студентів, її незалежність від викладача, оскільки використовуються сучасні комп'ютерні технології і відповідні програми виставлення оцінок за шкалою ЕКТС;

- висока самоорганізація студентів, при якій підвищується творчий і інтелектуальний потенціал, прагнення до здобуття знань [1].

До достоїнств дистанційного навчання відноситься також і той факт, що студент може сам вибирати час навчання, а також самостійно визначати інтенсивність і тривалість занять. Студент не прив'язаний до жорсткого розкладу. Будь-які труднощі та проблеми можуть бути вирішені у будь-який момент по електронній пошті. Можна також зв'язатися зі своїм викладачем в режимі on-line і поставити йому всі питання на тему, що цікавить вас.

Досвід використання дистанційної форми навчання виявив іще одну особливість, а саме – велике навантаження на зір у зв'язку з необхідністю тривалий час перебувати за комп'ютером. Тому, застосовуючи дистанційну форму навчання потрібно урізноманітнювати її види. Найбільш поширеними є наступні види дистанційних технологій:

- чат-заняття, які проводяться синхронно, коли всі учасники мають одночасний доступ до чату;
- веб-заняття, або дистанційні лекції, конференції, семінари, ділові ігри, лабораторні роботи, практикуми та інші форми навчальних занять, що проводяться за допомогою засобів телекомунікацій та інших можливостей інтернету;
- телеконференції, що проводяться, на основі списків розсилки з використанням електронної пошти.

Для навчальних телеконференцій характерно досягнення освітніх завдань. Також існують форми дистанційного навчання, при якому навчальні матеріали висилаються поштою в регіони. Однак не всі знання можна отримати дистанційно. Так, наприклад, навчитися самостійно деяким видам творчої діяльності, при відсутності прямого контакту студента і викладача, практично неможливо. Одна з головних проблем запровадження інноваційних форм навчання є вибір оптимального співвідношення найкращих традицій наявної освітньої системи, сучасних педагогічних інновацій та інструментарію інформаційно-комунікаційних технологій. Як свідчить практика і деякі дослідження, тенденція навчання чітко розвивається в напрямку змішаного навчання (blended learning) як процесу, котрий створює комфортне інформаційне освітнє середовище, системи комунікацій, що надають всю необхідну навчальну інформацію [4].

Впровадження дистанційних технологій у навчальний процес спрямоване на глибше розуміння навчального матеріалу; формування таких компетенцій як: комунікативні (безпосереднє спілкування і за допомогою засобів мережі), інформаційні (пошук інформації з різних джерел та можливість її критичного осмислення), самоосвіти (вміння навчатись самостійно). Як показує практика, якщо студент не навчиться самостійно приймати рішення, визначати зміст своєї навчальної діяльності та знаходити засоби її реалізації, він не зможе якісно опанувати тією чи іншою дисципліною. Окрім того, дистанційне навчання виконує й виховну функцію – сприяє формуванню провідних якостей особистості: активність, самостійність, самовдосконалення, творчість.

Список використаних джерел:

1. Адамова І. Дистанційне навчання: сучасний погляд на переваги та проблеми / І. Адамова, Т. Головачук // Витоки педагогічної майстерності. Серія : Педагогічні науки. - 2012. - Вип. 10. - С. 3-6. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vpm_2012_10_3
2. Концепція розвитку дистанційної освіти в Україні (затверджено Постановою МОН України В.Г. Кременем 20 грудня 2000 р.)
3. Осадчий В.В. Сучасні тенденції використання інформаційних технологій у навчальному процесі вищої педагогічної школи / В.В.Осадчий // Педагогічний процес: теорія і практика. Збірник наук. праць. – К.: Видавництво П/П «ЕКМО», 2009. – Вип. 2. – С. 190-207.

4. Відділ дослідження і проектування навчального середовища ІІТЗН АПН України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ime.eduua.net/nauk.html>.

ЕКОЛОГОСПРЯМОВУЮЧА ДІЯЛЬНІСТЬ НАУКОВИХ ТОВАРИСТВ УНІВЕРСИТЕТУ

Алмашій Іван Іванович

*Мукачівський державний університет
Україна*

Період ранньої дорослості характеризується динамічним розвитком функцій, які пов'язані з психічними процесами на фоні зростання завантаженості та високої мотивації до успішного життя. В період ранньої дорослості, а саме «студентський вік» (17-23 роки) досягають максимуму характерні найменші значення латентного періоду реакцій на прості, комбіновані й словесні сигнали. Разом з тим відмічається найбільша здатність освоєння навичок і психомоторних операцій. Також вважається, що прогрес пам'яті відбувається до 25 років. Разом з тим спостерігається високий рівень короточасної вербальної, логічно-вербальної та асоціативної пам'яті, зростання довготривалої вербальної пам'яті. В період ранньої дорослості формується та починає досягати свого найвищого рівня загальна система пам'яті, а на її базі вже починає розвиватися спеціалізована система пам'яті, яка буде необхідна для конкретної практичної діяльності студента[1].

Когнітивний розвиток молоді людини який збігається одночасно з піком її фізичного розвитку, який припадає близько на вік 20 років [2]. Тому відбувається накопичення знань про фізичний та соціальний світи.

Тому важливим є зосередити діяльність наукових товариств вищих навчальних закладів також в напрямі розвитку екологічної свідомості студентської молоді, а саме формування переконань та створення умов для екологопізнавальної активності.

«Екологічна група» яка діє на базі наукового товариства «Наука майбутнього» функціонує в Мукачівському державному університеті! Її діяльність спрямована на екологічне просвітництво та здобуття екологічних вмінь і навичок.

Високим потенціалом у впливі на розвиток екологічної свідомості молоді володіють такі форми роботи:

- семінари-практикуми та семінари-теоретичні конференції, де не тільки реалізується екологопросвітницький елемент розвитку екологічної свідомості а також здобуття екологовідповідних вмінь та навичок (у процесі моделювання екологічної ситуації).
- фотоконкурс «Екологічна фотографія». Основним завданням якого є – надати можливість любителям і професіоналам фотографам поділитись своїм баченням природної краси Закарпаття та висвітлення найважливіших екологічних проблем в Україні.